

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2017-2019
(skrajne daty)

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Metodyka nauczania języka niemieckiego
Kod przedmiotu/ modułu*	MSN2
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Wydział Filologiczny
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filologii Germańskiej
Kierunek studiów	filologia
Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr studiów	rok I, semestr 2; rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	specjalizacyjny, obowiązkowy
Koordinator	dr hab. Krystyna Miłułka, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Agnieszka Fus

* - zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
2,3	70	30					150*		9 (+ 5 ECTS za praktykę)

* - liczba godzin praktyk dotyczy całego modułu „specjalizacja nauczycielska”

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ☐ zajęcia w formie tradycyjnej
☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

zaliczenie bez oceny, zaliczenie z oceną, egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość języka niemieckiego na poziomie C1.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Zapoznanie z metodami i techniki nauczania różnych aspektów języka i wszystkich sprawności językowych, zgodnie z aktualną wiedzą naukową (współczesne zmodyfikowane podejście komunikacyjne). Zapoznanie z procesami komunikowania interpersonalnego i społecznego, w tym działalności pedagogicznej (dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej), oraz ich prawidłowości i zakłóceń; metodyką wykonywania zadań – normami, procedurami i dobrymi praktykami stosowanymi w wybranym obszarze działalności pedagogicznej – w III i IV etapie kształcenia; a także z etyką zawodu nauczyciela.
C2	Kształtowanie umiejętności odpowiedniego wykorzystania materiałów dydaktycznych, planowania lekcji oraz dokonania weryfikacji i oceny procesu dydaktycznego na 3 i 4 etapie kształcenia z uwzględnieniem diagnozy oraz właściwego doboru metod pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
C3	Kształtowanie kompetencji społecznych odpowiednich dla poziomu studiów. Rozwijanie zdolności do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, świadomość specyfiki roli nauczyciela języka obcego, a także etyki zawodu nauczyciela, kompetencji komunikacyjnych, kreatywności, kształtowanie postawy otwartości na nowe rozwiązania i współpracę w zespole oraz umiejętności organizacyjnych pozwalających na realizację działań pedagogicznych.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę w zakresie dydaktyki języka obcego, obejmującą terminologię, teorię i metodologię używaną w obrębie właściwej specjalności, rozumie jej źródła	K_W03 K_W04 N_W4 N_W10
EK_02	Posiada wiedzę zakresu nauk pomocniczych i dla studiów filologicznych, m in. pedagogiki, posiada pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej właściwą dla danej specjalności,	KW_01 K_W05 N_W1 N_W3 N_W9
EK_03	Student ma wiedzę związaną z etyką zawodu nauczyciela, funkcjonowaniem placówek oświatowych (w tym przepisami BHP) oraz możliwościami uzyskania awansu zawodowego	KW_10 NW_11 NW_12 NW_13
EK_04	student umie samodzielnie zdobywać wiedzę potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje związane z dziedzinami naukowymi w obrębie właściwej specjalności, poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i umiejętności pedagogicznych, jak również kierowania własną karierą zawodową po ukończeniu właściwej specjalności, a także	K_U01 K_U03 K_U06 N_U2 N_U3 N_U4 N_U8

	potrafi współpracować w zespole, kierując się zasadami etycznymi w wykonywanej działalności	N_U12 N_U13 N_U14
	Student potrafi pracować w zespole	
EK_05	student dyskutuje w grupie, nawiązuje kontakt ze słuchaczami, inspirowanie innych do pracy zespołowej;	K_K02 NK_6
EK_06	student ma świadomość zakresu posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju osobistego oraz doskonalenia umiejętności w trakcie realizowanych działań pedagogicznych, jak również wykazuje gotowość do podejmowania działań na rzecz podnoszenia jakości pracy w instytucjach oświatowych	K_K01, K_K03 NK_1 NK_7

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Koncepcja inteligencji wielorakich H. Gardnera a planowanie lekcji języka niemieckiego.
Psycholingwistyczne podstawy nabywania języków obcych; neurodydaktyka; krytyczna analiza najnowszych wyników badań pod kątem ich przełożenia na kształt programów i materiałów do nauki języków obcych. Specyfika i prawidłowości uczenia się na II, III i IV etapie edukacyjnym.
Aktualna podstawa programowa MEN w zakresie języka obcego na III i IV etapie edukacyjnym. Cele kształcenia i treści nauczania, rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia. Program nauczania – tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie.
Formalna struktura lekcji języka niemieckiego jako jednostki metodycznej. Sytuacje wpływające na przebieg lekcji. Planowanie lekcji. Formułowanie celów lekcji i dobór treści nauczania.
Dobór metod dydaktycznych, metody aktywizujące, metoda projektów. Praca badawcza ucznia.
Formy pracy na lekcji języka niemieckiego. Indywidualizacja nauczania. Nauczanie uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Dostosowywanie nauczania do potrzeb i możliwości ucznia.
Praca nad rozwojem ucznia. Kształtowanie u ucznia pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej. Przygotowanie ucznia do samokształcenia. Dwujęzyczność, wielojęzyczność – istota, założenia, cele. Wielojęzyczność – w dokumentach Unii Europejskiej. Polityka językowa Unii Europejskiej – programy i inicjatywy.
Ocenianie i certyfikowanie osiągnięć uczniów (rodzaje testów, egzaminów i certyfikatów językowych, Europejskie Portfolio Językowe). Konstruowanie testów.
Warsztat pracy nauczyciela oraz analiza i ocena jego własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej. Sprawdzanie i ocenianie jakości kształcenia. Ewaluacja.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Charakterystyka głównych operacji umysłowych w uczeniu się języka obcego. Style poznawcze i strategie uczenia się a style nauczania. Nakład pracy i uzdolnienia w uczeniu się języka obcego.
Neurodydaktyka w programach i materiałach do nauczania języka obcego – krytyczna analiza wybranych kursów do nauczania języka niemieckiego jako obcego.
Kluczowe kompetencje w ramach nauczania języka niemieckiego: nauczanie sprawności mówienia, czytania, rozumienia ze słuchu i pisanie w języku niemieckim.
Podejścia do nauczania gramatyki. Nauczanie indukcyjne. Odkrycie sterowane.
Odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień uczniów. Wspomaganie rozwoju poznawczego. Kształtowanie pojęć, postaw oraz umiejętności praktycznych. Strukturyzacja wiedzy. Powtarzanie i utrwalanie wiedzy i umiejętności.

Błędy językowe – poprawianie uczniowskich błędów w mowie i piśmie.
Nauczanie uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
Kształtowanie motywacji do uczenia się języków obcych. Kształtowanie nawyków systematycznego uczenia się z różnych źródeł wiedzy, stymulowanie samodzielnej pracy ucznia w kontekście uczenia się przez całe życie.
Rola emocji w nauczaniu języków obcych.
Planowanie lekcji języka obcego z uwzględnieniem wiedzy przedmiotowej. Przygotowanie konspektu lekcyjnego.
Współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem na III i IV etapie edukacyjnym.
Kolokwia zaliczeniowe; prezentacja projektów; prowadzenie lekcji próbnych.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: Analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin	w., ćw.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, projekt, kolokwium, egzamin	w., ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	ćw., w.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, projekt, sprawozdanie	ćw., w.
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	ćw., w.
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	w., ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Po semestrze 2. i 3. zaliczenie z oceną na podstawie kolokwii, prac pisemnych i ustnych, projektu i lekcji próbnej. Zdobycie min. 60% z przewidzianych prac zaliczeniowych uprawnia do otrzymania pozytywnej oceny z przedmiotu. Po 3. semestrze egzamin.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	100
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	6
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	150

(przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	256
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	9

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	150
zasady i formy odbywania praktyk	Praktyka pedagogiczna w zakresie języka niemieckiego. Zasady odbywania praktyki zgodne z Regulaminem Praktyki Zawodowej.

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Bausch, K.-R. / Christ, H., Krumm i H.-J. 2003: *Handbuch Fremdsprachenunterricht*. Tübingen, Basel: Franke Verlag.

Berger, L. / Grzega, J. / Spannagel, Ch. (2011): *Lernen durch Lehren im Fokus – Berichte von LdL-Einsteigern und LdL-Experten*. Berlin: epubli.

Bimmel, P. / Kast, B. / Neuner, G. 1994: *Arbeit mit Lehrwerkktionen*. München: Langenscheidt

Bogdanowicz, M. / Smoleń, M. 2004: *Dysleksja w kontekście nauczania języków obcych*. Gdańsk

Bolton, S. 1995: *Probleme der Leistungsmessung. Lernfortschrittstests in der Grundstufe*. München: Langenscheidt

Börner, W. / Vogel, K. (2004): *Emotion und Kognition im Fremdsprachenunterricht*. Tübingen: Narr.

Dahlhaus, B. 1994: *Fertigkeit Hören*. Berlin: Langenscheidt Verlag.

Dauvillier, Ch. 2001: *Im Sprachunterricht spielen? aber ja!* München: Goethe Institut

Dauvillier, Ch. / Levy- Hillerich, D. 2001: *Spiele im Deutschunterricht*. Fernstudieneinheit 28. München, Langenscheidt.

Dieling, H. / Hirschfeld, U. 1995: *Phonetik lehren und lernen*. Berlin: Langenscheidt Verlag

Doyé, P. 1992: *Typologie der Testaufgaben für den Unterricht Deutsch als Fremdsprache*. Berlin/ München: Langenscheidt

Edmondson, W. / House, J. 1993: *Einführung in die Sprachlehrforschung*. Tübingen, Basel: Francke Verlag.

Ehlers, S. 1992: *Lesen als Verstehen*. Berlin: Langenscheidt Verlag.

Fremdsprache Deutsch (2009): *Zweiklang im Einklang – Integriertes Sprachen und Fachlernen (CLIL)*.

Fremdsprache Deutsch (2010): *Blended Learning*.

Fremdsprache Deutsch (2011): *Portfolioarbeit*.

Funk H. / Koenig, M. 1991: *Grammatik lehren und lernen*. Berlin: Langenscheidt Verlag.

Gajek, E. (2006): *Edukacja językowa w Unii Europejskiej. Informator i przewodnik internetowy dla nauczycieli*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.

Grabczuk, W. (2007): *Polityka edukacyjna Unii Europejskiej. Nowe konteksty*. Warszawa: WSP TWP.

Heyd, G. 1990: *Deutsch lehren*. Frankfurt am Main: Diesterweg Verlag.

Hosch, W. / Macaire, D. 1993: *Bilder in der Landeskunde*. Berlin: Langenscheidt

Huneke, H.-W. / Steinig, W. 1997: *Deutsch als Fremdsprache. Eine Einführung*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.

Karpińska-Szaj, K. (2011): *Niezwykły uczeń – indywidualne potrzeby edukacyjne w nauce języków obcych*. Poznań. (=Neofilolog 36).

Kast, B. 1995: *Fertigkeit Schreiben*. München: Langenscheidt Verlag.

Kleppin, K. 1994: *Fehler und Fehlerkorrektur*. München: Langenscheidt

- Komorowska, H. 2001: *Metodyka nauczania języków obcych*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
- Komorowska, H. 2007: *Programy w kształceniu ogólnym i kształceniu językowym*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
- Lamsfuß-Schenk, S. (2002): *Geschichte und Sprache – Ist der bilinguale Geschichtsunterricht der Königsweg zum Geschichtsbewusstsein?* In: Breidbach, S. / Bach, G. / Wolff, D. (2006) (Hrsg.) *Bilingualer Sachfachunterricht: Didaktik, Lehrer-/Lernerforschung und Bildungspolitik zwischen Theorie und Empirie*. Frankfurt am Main: Peter Lang, S. 191-206.
- Meyer, H. (1995): *Unterrichtsmethoden*. I: Theorieband, II: Praxisband. Berlin. Cornelsen. Scriptor.
- Michońska-Stadnik, A. (2011): *Kształcenie językowe dorosłych – nowe doświadczenia i wyzwania dla nauczycieli i lektorów*. Poznań. (=Neofilolog 37).
- Müller, M. / Wertenschlag, L. / Wolff, J. 1989: *Autonomes und partnerschaftliches Lernen*. Berlin u.a.: Langenscheidt Verlag.
- Neuner, G. i Hunfeld, H. 1993: *Methoden des fremdsprachlichen Unterrichts*. Berlin: Langenscheidt.
- Neuner, G. u.a. 1981: *Übungstypologie zum kommunikativen Deutschunterricht*. Langenscheidt Verlag
- Pfeiffer, W. 2001: *Nauka języków obcych. Od praktyki do praktyki*. Poznań: Wagros.
- Podstawa Programowa (obowiązująca)
- Rampillon, U. 1989: *Lerntechniken im Fremdsprachenunterricht*. München: Max Hueber Verlag.
- Rampillon, U. 2000: *Aufgabentypologie zum autonomen Lernen*. Deutsch als Fremdsprache. Ismaning: Max Hueber Verlag
- Schatz, H. 2006: Fernstudieneinheit 20. Fertigkeit Sprechen. München: Langenscheidt Verlag.
- Schwänke, U. (2005): *Die Storyline-Methode. Ein innovatives Unterrichtskonzept in der Praxis*. Donauwörth: Auer Verlag.
- Schwerdtfeger, I. Ch. (1997): *Der Unterricht Deutsch als Fremdsprache: Auf der Suche nach den verlorenen Emotionen*. In: Informationen Deutsch als Fremdsprache 24, S. 587-606.
- Sellin, K. 2004: Wenn Kinder mit Legasthenie Fremdsprachen lernen. München
- Spitzer, M. (2002): *Lernen. Gehirnforschung und die Schule des Lebens*. München: Spectrum Akademischer Verlag.
- Storch, G. 2001: *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik*. München: Wilhelm Fink Verlag.
- Zawadzka, E. 2000. *Nauczyciele języków obcych w dobie przemian*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza "Impuls".
- Żylińska, M. (2012): *Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- PODRĘCZNIKI DO NAUKI JĘZYKA NIEMIECKIEGO.

Literatura uzupełniająca:

- Decke-Cornill, H. / Küster, L. (2010): *Fremdsprachendidaktik. Eine Einführung*. Tübingen: Narr Verlag.
- Häussermann, U. / Piepho, H. (1996): *Aufgabenhandbuch. Deutsch als Fremdsprache. Abriss einer Aufgaben- und Übungstypologie*. München: iudicium.
- Marciniak, I./ Rybarczyk, R. (2005): *Methodik des DaF-Unterrichts im Abriss*. Poznań: Oficyna Wydawnicza.
- Pawlak, M. / Mystkowska-Wiertelak, A., / Pietrzykowska, A. (Hrsg.) (2009): *Nauczyciel języków obcych dziś i jutro*. Poznań-Kalisz-Konin: Wyd. UAM i PWSZ w Koninie.
- Roche, J. (2008): *Fremdsprachenerwerb. Fremdsprachendidaktik*. Tübingen: Francke Verlag.
- Rösler, Dieter (2003): *E-Learning Fremdsprachen – eine kritische Einführung*. Tübingen: Stauffenburg.
- Sarter, Heidemarie (2006): *Einführung in die Fremdsprachendidaktik*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.
- Steinig, Wolfgang, / Huneke, Hans-Werner (2011): *Sprachdidaktik Deutsch. Eine Einführung*. Berlin: Erich Schmidt.
- Storch, Günther (1990): *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik. Theoretische*

Grundlagen und praktische Überlegungen. München: Wilhelm Fink.

Najnowsze publikacje o charakterze naukowym oraz materiały z prasy bieżącej i zasobów internetowych, zgodne z treściami merytorycznymi przedmiotu

.....
Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej